Год. IV | София, 11 юни 1925 год. | Цѣна 2 лева | Брой 162

27 ІЮЛІ 26

НЕЗАВИСИМА МАКЕДОНИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ:

Дългътъ на македонската емиграция

На поклонение

Новата фаза на сръбско-гръцкитѣ прѣговори

Опозиционенъ съборъ въ Любляна
Какво казватъ водителитѣ на опозицията

Панихида за падналитѣ македонски младежи въ Виена

Отпразнуване Ботевия день въ Кюстендилъ

Изъ живота на македонската емиграция въ България

и пр.

В-КЪ „НЕЗАВИСИМА МАКЕДОНИЯ“
ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО

АБОНАМЕНТЪ!

Годишно за България 120 лв. Полугодишно — 70 лв.
За Америка 2 дол. За останалитѣ държави — 200 лв.
За обявления се плаща 2 лв. на кв. см.
Адресъ: **ул. „Александъръ I“ 16. Телефонъ 1719**

NEZAVISSIMA MAKEDONIA
édition hebdomadaire

ABONNEMENT: Pour la Bulgarie 120 leva—1 an; 70 leva—6 mois.
Les Etats-Unis: 2 dollar et pour les autres Etats — 200 leva.
Adresse: Sofia, rue „Alexandre I“ 16. Tel. 1719

Редакторъ: П. Мърмевъ

Д-ръ Вл. Руменовъ

Дългътъ на македонската интелигенция

Сега, прѣдъ *деньтъ на Македония*, уместно е да се напомни ако не за моралния дългъ, то поне само за материалнитѣ задължения на оная часть отъ македонската интелигенция, която по своята обществена дѣйность не личи, че се чувствува като часть отъ поробеното наше население, която не взима абсолютно никакво или почти никакво участие въ дѣлото на организирането на емиграцията, която не получава и не чете изданията на Македонския научен институтъ, нашия вѣстникъ, „Устремъ“ и „Илиндень“, която не се числи нито въ една македонска организация, която винаги отсѫтствува отъ нашитѣ тържествено-печални и възпоменателни празненства, и която, най-послѣ само се ползува отъ блага на просвѣтата и културата въ свободна България и други страни.

На тая часть отъ нашата интелигенция умѣстно е сега прѣдъ дена на Македония да се каже, че нѣма грамотенъ и просвѣтенъ човѣкъ, който да отрече какво

интелигенцията на единъ народъ — това е умствения капиталъ на сѫщия

и че на тоя капиталъ, или съ други думи на дѣйностьта на интелигенцията се дължи добруването и свободитѣ на единъ народъ. А като е така трѣбвало би и сега и всѣкога всѣки съзнателенъ македонски българинъ да запита и запитва всѣки интелигентенъ отъ спомената по горѣ категория —

съотечественико, задавали ли сте си въпроса — на какво се дължи вашата интелигентность, вашето сегашно състояние и вашето попожение, което заемате сега въ обществото?...

и да му се припомни:

Че родителитѣ му, бидейки подъ турско робство, ржководени отъ национално чувство сѫ харчили пари за неговото основно, срѣдно или даже висше образование,

че тѣ, неговитѣ родители, подбуждани отъ сѫщитѣ чувства, освѣнъ паритѣ що сѫ харчили за неговитѣ дрехи, за неговото прѣхранване въ продължение на редъ години, за неговитѣ учебници, моливи, пера, тетрадки и разни помагала и книги, сѫ харчили още много и много пари, спечелени съ тежъкъ трудъ, за да създадатъ училища и черква въ нашата Родина, за издържането на учители и свещеници, и не само това, но тѣ, неговитѣ родители, сѫ се борили съ рискъ на живота си, съ рискъ да изгубятъ състоянието си съ гръцки учители, свещеници и владици, съ турски заптии, каймаками и паши, мнозина сѫ лежали по затвори и сѫ умирали за народно дѣло. Освенъ това трѣбва да се припомни още и обстоятелството, ч една часть отъ паритѣ що сѫ харчили нашитѣ бащи за нашето учене и възпитание и за народни работи, сѫ равносилни на положенъ трудъ и отъ други наши сънародници, които сѫ работили или търгували заедно и съ тѣхъ.

А отъ всичко това не слѣдва ли, че **вашата интелигентность, вашето състояние и положение въ обществото се дължи на труда на бащитѣ, родителитѣ ни, на труда на съзнателния македонецъ. . ?**

Безспорно е, че вашата интелигентность се дължи и на това, че природата ви е надарила съ живъ умъ и силна любезнателность, но не трѣбва да се забравя, че тѣзи ваши дарби и качества щѣха да останатъ мъртви, вие щѣхте да останете простъ, неукъ и нѣмаше да сте това, що сте сега, ако вие живѣехте въ една срѣда, въ едно общество безъ плеада отъ хора съ национално съзнание и обществено чувство, безъ българска книгв, безъ българска черква, безъ революционитѣ борби за свобода. А черквитѣ, училищата, ученитѣ, образованитѣ хора, списанията, умнитѣ книга, отъ които вие сте се ползували — всичко това струва пари, а тѣ, паритѣ, не сѫ нищо друго освенъ работни дни, освенъ тежъкъ и уморителенъ трудъ на по-проститѣ отъ насъ бащи, роднини и сънародници.

Цѣлото богатство на народитѣ и държавитѣ се дължи на труда.

Една часть отъ тоя трудъ се отдѣля по единъ или другъ начинъ за това що създава умствения капиталъ, що създаватъ образованитѣ хора, интелигенцията на единъ народъ. Като е това така, не е ли ясно, че

вие, интелигентниятъ, Съотечественико сте се ползували отъ тоя капиталъ, вземали сте на заемъ една частица отъ тоя капиталъ, та сте станали това, ще сте сега. . .

Е добрѣ. не е ли врѣме да се помнятъ най-сетнѣ проститѣ аритметични правила и да се направи проста бакалска смѣтка и да се види кой колко има да плаща и какъ ще трѣбва да се издължава?

Вие сте взели на заемъ чуждъ трудъ . . и кога мислите да си отплащате този вашъ дългъ, и какъ да го отплащате. . .

Вие принадлежитѣ на нашето поробено и бѣжанско население, което е жертвувало мило и драго за народното дѣло, за вашитѣ знания и не мислите ли, че тия ваши знания и умѣние въ живота ги използувате само за свое лично добруване, не съзнавате ли, че сте несъстоятеленъ длъжникъ и злоумишленъ банкрута, че постѫпвате безчестно, че ставате врагъ на своя народъ, който е направилъ и далъ свръхчовѣшки усилия за всичко това съ което се ползувате за да живѣете, като инталигентенъ, като търговецъ, като занаятчия въ свободна страна?! Врѣме е да се опомните . . .

Не мислите ли че умствения капиталь — интелигенцията на единъ народъ, а особено на нашия поробенъ и бѣжански, трѣбва да носи на сѫщия и приходи, ? . .

защото иначе постоянно ще се понасятъ загуби и всѣки день ще се приближава къмъ разорение, съсипия и изчезване не само на него (капитала) ами и на самия народъ.

Примѣри за такъво разорение и изчезване на народи и държави по ради многото несъстоятелни длъжници като васъ, въ историята има много.

Народи и държави сѫ изчезвали главно по три сѫществени причини — поради физическо, морално и национално израждане.

Когато единъ народъ, една държава не съблюдава и не прилага въ живота правилата за опазване физическото здраве, правилата на хигиената, постепено се увеличаватъ недъгавитѣ и болнитѣ хора, ражда се слабо неустойчиво и хилаво поколение, което не може да се запази отъ егоизма на съсѣднитѣ народи и държави, да ги обуздае съ своята физическа здравина и мощь и .. попада въ робство.

Когато единъ народъ, една държава има голѣмъ брой „интелигенти“, които гледатъ по всевъзможни начини да използуватъ своето официално и обществено положение, своитѣ познания и ученость сѫ само за своя лична полза и когато болшинството интелигенция въ единъ народъ е лишена отъ моралъ и социално чуство, въ него вирѣе пагубната демагогия, разцѣпление на народнитѣ сили и междуособни борби, които водятъ неминуемо къмъ икономическо и политическо робство.

Единъ народъ, въ който по-голѣмата часть отъ интелигенцията не спазва, не цѣни и не подържа добритѣ стари традиции, нравитѣ, обичаитѣ и езика на своитѣ бащи и дѣди, — той се губи и изчезва. Ако всичко това е така, и ако вие сте голѣмъ и добросъвѣстенъ човѣкъ не можете ли да не дойдете до слѣдното сериозно заключение — за моятъ трудъ като чиновникъ, учитель, сѫдия, адвокатъ, лѣкарь, инжинеръ, архитектъ, ученъ финансистъ, търговецъ, занаятчия и пр. и пр. плащатъ ми заплата или възнаграждение, съ които азъ живѣя, но за да се издължа за оня огроменъ трудъ отъ безброй работни дни на моитѣ роднини и сънародници, които сѫ работили за моето учение и възпитание и сѫ създали училища, спи-

сания и книги и всичко културно отъ което сега се ползувамъ азъ ще

трѣбва да извършвамъ доброволно всѣки день поне по 1--2 часа и другъ трудъ и друга национална и обществена работа, за която не трѣбва да получавамъ никакво възнаграждение, никаква заплата,

и, освенъ това, понеже за постигане освободителното дѣло на моята родина, за пропаганда на това дѣло между тукашното и европейското общество сж нужни срѣдства за издържане на хора, които само съ това ще се занимаватъ, за печатане списания, вѣстници, брошури и пр. и пр. за сжщата цѣль сж нужни парични средства, то

доброволно ще трѣбва да си наложа всѣки день парични спестявания за да мога съ пари да се издължа.

Защото, ако не сторя това азъ самъ доброволно може да почуствувамъ, че духътъ на загиналитѣ за свободата и запазване на народа не позволява никому безнаказано да върши пакость на своя родъ, защото както навсѣкжде въ просвѣтенитѣ и културнитѣ държави има закони за ограничение на личната свобода и принудително заставяване да се правятъ разходи за общо добро, за народъ и държава; напр. при заразни заболявания съ законъ и насила се налага изолярно, карантина, заставляватъ се хората да правятъ разходи за дезинфекция, събиратъ се данъци за разни народополезни цѣли и пр. и пр. . . .

Така е и така трѣбва да бжде за насъ и съ насъ всички македонци

и най-вече за насъ — македонската интелигенция, която неможе да не се числи зъ братствата и да не стои начело на всички начинания, които цѣлятъ македонско добруване.